

DECIZIA CONSILIULUI CONCURENTEI
nr. 122 din 22.05.2006
privind ajutorul de stat notificat de catre Autoritatea pentru Valorificarea Activelor
Statului ce se acorda SC FORTUS SA Iasi

CONSILIUL CONCURENTEI,

Avand in vedere dispozitiile Acordului European instituind o asociere intre Romania, pe de o parte si Comunitatile Europene si Statele Membre ale acestora, pe de alta parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 73 din 12 aprilie 1993,

Avand in vedere dispozitiile Legii concurentei nr. 21/1996, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 742 din 16 august 2005;

Avand in vedere dispozitiile Legii nr.143/1999 privind ajutorul de stat, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 744 din 16 august 2005;

Avand in vedere dispozitiile Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 1215 din 17 decembrie 2004,

Avand in vedere dispozitiile Decretului nr. 57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurentei,

In temeiul urmatoarelor considerente,

1. PROCEDURA

(1) Prin adresa nr. VP/4390/10.11.2005, inregistrata la Consiliul Concurentei cu nr. RS-AS 107/14.11.2005, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS) a notificat in baza art. 15 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicata, ajutorul de stat individual pentru restructurarea SC FORTUS SA Iasi in cadrul procesului de privatizare.

(2) Consiliul Concurentei a solicitat AVAS informatii suplimentare prin adresele nr. RS-AS 107/06.12.2005, RS-AS 107/12.12.2005 si CC/3/05.01.2006. AVAS a transmis raspunsul la informatiile suplimentare solicitate prin adresele nr. VP4/5115/20.12.2005 si nr. VP4/30/12.01.2006, inregistrate la Consiliul Concurentei cu nr. RG 9907/21.12.2005, respectiv

nr. RG 270/16.01.2006¹. Prin adresa nr. VP4/724/31.12.2006, înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RG 975/02.02.2006, AVAS a solicitat amânarea analizei ajutorului de stat ca urmare a modificării cuantumului înlesnirilor ce urmează a fi acordate și a planului de restructurare a societății. Modificările au fost transmise Consiliului Concurenței în data de 08.02.2006 (adresa nr. VP4/900/07.02.2006, înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RG 1321/08.02.2006). De asemenea, la solicitarea Consiliului Concurenței (adresa nr. RG 2539/16.03.2006), AVAS a răspuns cu adresele nr. DCS/984/18.04.2006 și nr. VP4/2903/15.05.2006, înregistrate la Consiliul Concurenței cu nr. RG 3523/19.04.2006, respectiv RG 4124/17.05.2006. Notificarea a devenit efectivă la data de 17.05.2006.

2. DESCRIEREA MASURILOR DE AJUTOR DE STAT

2.1. Baza legală pentru acordarea ajutorului de stat

- Legea nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării²;

2.2. Beneficiarul măsurilor de ajutor de stat – SC FORTUS SA Iasi

(3) Beneficiarul ajutorului de stat este SC FORTUS SA Iasi³ (denumită în continuare FORTUS). Societatea provine din Combinatul de Utilaj Greu Iasi care a fost înființat în anul 1976. Societatea comercială FORTUS s-a constituit în baza Legii nr. 15/1990 și a HG nr. 1254/1990, prin preluarea integrală a patrimoniului Combinatului de Utilaj Greu Iasi.

(4) FORTUS a fost privatizată în anul 2003, prin semnarea contractului de vânzare-cumpărare de acțiuni nr. 22/28.06.2003 încheiat între AVAS și SC METAEXPORTIMPORT SA București, structura acționariatului după privatizare fiind prezentată în tabelul nr. 1. Transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor s-a realizat în data de 25.09.2003.

Tabelul nr. 1 Structura acționariatului FORTUS după privatizare

ACTIONARI	DETINERI DE CAPITAL		CAPITAL SOCIAL (mii RON)
	Numar de actiuni	Pondere in capitalul social (%)	
SC METAEXPORTIMPORT SA	22.808.542	81,3757	570.213.550
SIF II MOLDOVA	5.153.925	18,3881	128.848.125
Alți acționari (personae fizice)	66.199	0,2362	1.654.975
TOTAL	28.028.666	100,000	700.716.650

¹ Informațiile suplimentare solicitate AVAS sunt disponibile persoanelor interesate;

² HG nr. 577/2002 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării; OUG nr. 26/2004 privind unele măsuri pentru finalizarea privatizării societăților comerciale aflate în portofoliul APAPS și consolidarea unor privatizări, modificată și completată cu Legea nr. 442/2004 de aprobare a OUG nr. 26/2004; OUG nr. 8/2003 privind stimularea procesului de restructurare, reorganizare și privatizare a unor societăți naționale, companii naționale și societăți comerciale cu capital majoritar de stat; HG nr. 238/2003 pentru aprobarea listei societăților comerciale din portofoliul APAPS, care beneficiază de împrumuturi în baza prevederilor art. 10 alin. (3) din OUG nr. 8/2003 privind stimularea procesului de restructurare, reorganizare și privatizare a unor societăți naționale, companii naționale și societăți comerciale cu capital majoritar de stat; HG nr. 621/2004 privind stingerea prin conversie în acțiuni a creanțelor APAPS, deținute la unele societăți comerciale, provenite din contractele de împrumut încheiate în baza prevederilor art. 10 din OUG nr. 8/2003, cu modificările ulterioare; HG nr. 1249/2003 privind Lista societăților comerciale din portofoliul APAPS, care beneficiază de prevederile art. 14 din OUG nr. 8/2003; HG nr. 1233/2003 privind aprobarea Listei societăților comerciale din portofoliul APAPS, care beneficiază de extinderea înlesnirilor la plata prevăzute la art. 18 din Legea nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării; Legea nr. 244/2005 pentru aprobarea OUG nr. 26/2005 privind abrogarea dispozițiilor legale referitoare la acordarea înlesnirilor la plata obligațiilor bugetare restante.

³ Societatea are numărul de înmatriculare la Registrul Comerțului: J/22/683/1991, CUI: 1958479, atribut fiscal R, sediul social: Bulevardul Poitiers nr. 10, Iasi, județul Iasi;

(5) Obiectul principal de activitate al FORTUS este fabricarea utilajelor pentru metalurgie (cod CAEN 2951). Pe langa activitatea principala, societatea produce si piese turnate din otel si fonta, piese forjate si matritate si constructii mecano-sudate care sunt utilizate exclusiv in procesul de productie a utilajelor tehnologice complexe, nefiind comercializate catre terti.

(6) Sistemul tehnologic al FORTUS dispune de un grad avansat de flexibilitate, ceea ce permite executia unei game variate de produse de complexitate ridicata, cu mase de ordinul zecilor si sutelor de tone si dimensiuni de ordinul zecilor de metri. Societatea produce utilaje tehnologice complexe care sunt utilizate in siderurgie, metalurgie, constructii navale, industria cimentului, chimie si petrochimie, ecologie, industria alimentara, irigatii, minerit.

(7) Rezultatele economico-financiare inregistrate de FORTUS, pe baza datelor din bilanurile contabile, anterior privatizarii, precum si in primul an dupa privatizare, sunt urmatoarele:

Tabelul nr. 2 Rezultatele economico-financiare pe baza datelor din bilantul contabil

2001	2002	2003	2004
Cifra de afaceri (RON)			
51.317.100	28.495.700	32.358.600	42.182.200
Cifra de afaceri realizata in Romania(RON)			
37.662.220	11.891.950	17.676.810	22.473.450
Pierdere (RON)			
-24.731.100	-35.924.400	-44.069.800	-27.533.900

Sursa: Notificare AVAS

Dupa cum rezulta din datele prezentate, anterior privatizarii, precum si in primul an dupa privatizare, societatea a inregistrat pierdere. FORTUS lucreaza cu preponderenta pentru piata interna, exportul avand urmatoarea pondere in cifra de afaceri realizata: 26,6% in anul 2001, 58,2% in anul 2002, 45,4% in anul 2003, 46,7% in anul 2004.

(8) FORTUS este o intreprindere mare deoarece numarul de angajati nu se incadreaza in limitele impuse de Regulamentul privind ajutorul de stat pentru intreprinderile mici si mijlocii, cu modificarile si completarile ulterioare. Astfel:

- societatea este detinuta in proportie de 81,4% de SC METAEXPORTIMPORT SA, prin urmare FORTUS si SC METAEXPORTIMPORT SA sunt intreprinderi legate in sensul art. 2 punctul 7 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru intreprinderile mici si mijlocii, cu modificarile si completarile ulterioare;
- numarul de angajati si valorile financiare sunt urmatoarele:
  - numarul de salariati ai FORTUS la sfarsitul anului 2004 a fost de 2.193, iar al actionarului majoritar de 70;
  - cifra de afaceri realizata de societate in anul 2004 a fost de 42.182.200 RON, iar actionarul majoritar a avut o cifra de afaceri de 9.743.283 RON.

2.3. Situatia financiara a FORTUS inaintea privatizarii

(9) Anterior privatizarii, FORTUS s-a confruntat cu o situatie economico-financiara dificila evidentiata de:

- scaderea cifrei de afaceri exprimata in preturi reale cu circa 52,86% in anul 2002 fata de anul 2001 si cu 53,12% in anul 2003 fata de acelasi an;

- creșterea volumului pierderilor comparativ cu cele din anul 2001, cu 45,26% în anul 2002, respectiv cu 78,20% în anul 2003; pierderea cumulată de societate în 3 ani (2001-2003) este de 10.472.351 RON;
- scăderea fluxului de numerar datorită faptului că gradul de recuperare a creanțelor și cel de plată a datoriilor nu asigură disponibilitățile bănești necesare activității curente;
- creșterea datoriilor societății, consecință imediată a lipsei de lichidități;
- creșterea sarcinilor financiare, fenomen evidențiat prin intermediul indicatorului lichiditate intermediară care se situează cu mult sub nivelul minim de 0,5, fapt ce confirmă incapacitatea societății de a genera lichiditățile necesare pentru efectuarea plăților din activitatea curentă;
- scăderea valorii activului net care începând din anul 2002 are valori negative ceea ce demonstrează că societatea și-a pierdut substanța patrimonială.

(10) Printre circumstanțele care au condus la apariția dificultăților cu care se confruntă societatea, enumerăm următoarele:

- exploatarea unor utilaje cu grad ridicat de uzură fizică și morală, ceea ce conduce la scăderea continuă a productivității;
- prăbușirea pietelor tradiționale din fostul CAER cu consecințe în pierderea multor relații economice la care FORTUS era parte contractantă;
- lipsa unui volum mai mare și constant de comenzi datorită problemelor cu care se confruntă întreaga industrie românească.

(11) Având în vedere această situație dificilă, AVAS a hotărât privatizarea FORTUS și acordarea unor facilități condiționate de implementarea unor măsuri de restructurare. Potrivit informațiilor din notificare, dosarul de prezentare întocmit la privatizare a adus la cunoștință potențialilor investitori că se vor acorda îlesniri la plata obligațiilor bugetare restante.

2.4. Măsurile de sprijin financiar pentru FORTUS

(12) Astfel, la privatizarea societății se acordă facilități fiscale, valoarea totală a ajutorului de stat fiind de 119.125.582 RON și constând în:
[...]⁴

2.5. Piete relevante pe care activează societatea

(13) FORTUS activează pe piața utilajelor tehnologice complexe. Societatea a anexat la planul de restructurare un studiu de piață denumit „Studiul de piață pentru fabricația de utilaje tehnologice grele”. Studiul de piață a fost elaborat de un colectiv de specialiști din cadrul societății și prezintă, în principal, următoarele aspecte:

- caracteristicile generale ale pieței utilajelor complexe care mai sunt denumite și utilaje grele;
- analiza pieței interne pentru utilajele grele și a tendinței de evoluție a acesteia;
- analiza pieței externe pentru utilajele grele și a tendinței de evoluție a acesteia.

---

⁴ Informații confidențiale

(14) Utilajele complexe fabricate de FORTUS sunt utilizate in siderurgie, metalurgie, constructii navale, industria cimentului, chimie si petrochimie, ecologie, industria alimentara, irigatii, minerit, industria energetica, constructii de masini. Conform studiului de piata anexat programului de restructurare, societatea detine o cota de 18% pe piata interna a utilajelor complexe.

(15) Principalii concurenti ai FORTUS pe piata interna sunt prezentati in tabelul urmator:

Tabelul nr. 3 Concurentii FORTUS pe piata interna a utilajelor grele

Produsul	Concurentii
Utilaje pentru industria siderurgica	SC PROMEX SA Braila SC CUG Cluj ISPAT SIDEX Galati
Utilaje metalurgice	SC UPETROLAM SA Bucuresti SC CUG Cluj FAUR Bucuresti ISPAT SIDEX Galati
Utilaje pentru turnare	TC ORION Campina PIESE TURNATE Calan
Utilaje pentru industria cimentului	FAUR Bucuresti KVAERNER IMG Bucuresti COMMET Tecuci
Componente constructii navale	KVAERNER IMG Bucuresti ELNAV Galati SC PROMEX SA Braila
Utilaje pentru industria energetica	UCM Resita IUG Craiova SC CUG Cluj KVAERNER IMG Bucuresti
Utilaje pentru industria miniera	UNIO Satu Mare GRIMEX Tg. Jiu UMEG Baia Mare
Utilaje deformare plastica	SC CUG Cluj MIRFO Tg. Jiu
Utilaje pentru industria petrochimica	GRIRO Bucuresti UMUC Bucuresti UPETROM Ploiesti UTCHIM Gaesti
Armaturi pentru magistrale transport gaze	ARIO Bistrita

Sursa: Studiu de piata

(16) Pe piata externa, FORTUS exporta utilaje complexe in: Europa (Rusia), Orientul Mijlociu, Asia Centrala, Asia de Sud-Est, Africa, America de Nord si America de Sud. Pe piata mondiala, FORTUS detine o cota de piata nesemnificativa, respectiv sub 0,1%.

(17) Printre concurentii societatii pe piata externa se numara: AZOVMASH Mariupol Ucraina, OMZ Rusia, CK Slovacia, NEW NICHIBU Japonia, AKERS Suecia, RADOMIR Bulgaria, VOEST ALPINE Austria, SVEDALA Canada, HUTA Ostrovice Polonia, etc.

(18) Studiul de piata releva ca, in perioada urmatoare, piata utilajelor complexe va manifesta o tendinta de crestere, cu exceptia utilajelor complexe pentru siderurgie la care tendinta este descrescatoare. La nivel mondial, piata utilajelor complexe va prezenta aceleasi tendinete de evolutie.

2.6. Descrierea procesului de privatizare

(19) AVAS a hotarat privatizarea societatii prin metoda negocierii pe baza de oferte finale imbunatatite si irevocabile. Procesul de privatizare a demarat in data de 21.10.2002 prin publicarea in cotidianul national de larga circulatie „Adevarul”, in cotidianul local “Ziua de Iasi”, in presa internationala (“WALL STREET JOURNAL EUROPE” si “NINE O’CLOCK”), pe INTERNET, la sediul AVAS si la sediul societatii a anuntului de vanzare a pachetului de actiuni detinut de AVAS la FORTUS. Data limita de depunere a ofertelor a fost fixata la 16.12.2002.

(20) In dosarul de prezentare intocmit in vederea vanzarii pachetului de actiuni detinut de AVAS la FORTUS, au fost prezentate atat informatii cu privire la situatia economico-financiara, juridica si de mediu a societatii comerciale, cat si la datoriile ce urmau sa fie scutite.

(21) Deoarece, pana la data limita de depunere a ofertelor un a fost cumparat nici un dosar de prezentare, a fost reluata publicitatea. Noul anunt publicitar a fost publicat in data de 16.04.2003 in aceleasi publicatii (“ADEVARUL”, “ZIUA DE IASI”, “WALL STREET JOURNAL EUROPE”), pe INTERNET, la sediul AVAS si la sediul societatii, avand ca termen de depunere a ofertelor data limită de 05.05.2003.

(22) A fost cumparat un dosar de prezentare de catre SC METAEXPORTIMPORT SA Bucuresti. In data de 05.05.2003, a fost depusa o singura oferta de cumparare, din partea SC METAEXPORTIMPORT SA Bucuresti. In urma analizarii documentelor de precalificare si a documentelor de participare solicitate prin anuntul de vanzare si dosarul de prezentare, SC METAEXPORTIMPORT SA Bucuresti a fost declarat admis la negociere. In conformitate cu legislatia in vigoare, pentru imbunatatirea ofertei financiare (pret si quantum investitii), negocierile s-au purtat cu ofertantul calificat in data de 27.06.2003.

(23) Procesul de privatizare s-a finalizat prin semnarea contractului de vanzare-cumparare de actiuni nr. 22/28.06.2003, principalele elemente ale tranzactiei fiind urmatoarele:
[...]⁵

3. DESCRIEREA PROGRAMULUI DE RESTRUCTURARE

(24) Societatea, impreuna cu actionarul majoritar, a elaborat un program de restructurare pentru perioada 2004-2008, compus din masuri de restructurare organizatorica, masuri de

---

⁵ Informatii confidentiale

restructurare tehnologica, de mediu si financiara. Planul de restructurare a fost aprobat de AVAS.

(25) Planul de restructurare transmis de AVAS cuprinde atat cauzele care au condus la situatia financiara dificila a FORTUS, cat si masuri care sa asigure viabilitatea pe termen lung a societatii. Prin aplicarea masurilor din programului de restructurare, AVAS preconizeaza ca societatea va inregistra o activitatea profitabila si isi va asigura resursele financiare proprii pentru desfasurarea in mod corespunzator a activitatii, fara datorii la bugetul de stat consolidat sau la bugetele locale.

(26) Sintetic, masurile cuprinse in planul de restructurare se prezinta astfel:

Tabelul nr. 4 Sinteza masurilor cuprinse in planul de restructurare al FORTUS - mii RON -

Nr. crt.	Masuri	Evaluare costuri de implementare			
		Costul total	Surse proprii	Surse actionar majoritar	Ajutor de stat
1.	Masuri privind restructurarea organizatorica	72.110,0	72.110,0	-	-
2.	Masuri privind restructurarea tehnologica	14.028,9	-	14.028,9	-
2.	Masuri privind restructurarea de mediu	3.187,9	-	3.187,9	-
3.	Masuri de restructurare financiara	149.898,7	4.907,3	25.865,9	119.125,5
	TOTAL COST RESTRUCTURARE	239.225,5	77.017,3	43.082,7	119.125,5

Sursa: Planul de restructurare al FORTUS

(27) Realizarea planului de restructurare necesita un efort financiar de 239.225,5 mii RON, din care 43.082,7 mii RON sunt asumati de actionarul majoritar, 77.017,3 mii RON de societate, iar statul contribuie la restructurarea financiara a societatii cu 119.125,5 mii RON. Acest plan va restaura viabilitatea societatii in anul 2008 (la sfarsitul perioadei de restructurare).

3.1. Restructurarea organizatorica

(28) Restructurarea organizatorica a societatii implica un efort financiar de 72.110,0 mii RON care este suportat in totalitate de societate. Sintetic, restructurarea organizatorica se prezinta astfel:

[...] ⁶

3.2. Restructurarea tehnologica

(29) Masurile de restructurare tehnologica necesita un efort de implementare de 14.028,9 mii RON, asigurati in totalitate de actionarul majoritar, si se refera la:

[...] ⁷

⁶ Informatii confidentiale

⁷ Informatii confidentiale

3.3. Masuri de restructurare privind protectia mediului

(30) Investitiile in protectia mediului totalizeaza o valoare de 3.187,9 mii RON, sunt realizate de actionarul majoritar din surse proprii si sunt prezentate sintetic in tabelul nr. 7.
[...]⁸

3.4. Restructurarea financiara

(31) La momentul privatizarii, societatea avea nevoie de o restructurare financiara pentru functionarea in parametri normali a activitatii de productie, aceasta pe langa celelalte masuri de restructurare asumate prin planul de restructurare.

(32) In cazul FORTUS, restructurarea financiara include si sprijinul financiar din partea statului acordat la privatizare, constand in scutirea la plata a unor obligatii datorate si neachitate la bugetul consolidat al statului, la bugetul local si AVAS, in valoare totala de 119.125,5 mii RON. In scopul realizarii restructurarii financiare, actionarul majoritar va contribui, de asemenea, cu o suma de 25.865,9 mii RON reprezentand capital de lucru.

(33) Restructurarea financiara cuprinde urmatoarele masuri:
[...]⁹

Planul de restructurare, prin componenta de restructurare financiara, da posibilitatea cresterii fluxului de numerar, asigurarii unui cash-flow stabil, ceea ce va degreva si va usura activitatea financiara a societatii.

4. EVALUAREA MASURILOR DE AJUTOR DE STAT

4.1. Caracterul de ajutor de stat al masurilor notificate

(34) Criteriile pe baza carora se stabileste daca o masura reprezinta ajutor de stat sunt prevazute la art 2 alin. (1) din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, republicata. Astfel, ajutorul de stat reprezinta orice masura de sprijin luata de stat sau de autoritatile administratiei locale, sau din resurse de stat sau ale administratiei locale, indiferent de forma, care distorsioneaza sau ameninta sa distorsioneze concurenta, prin favorizarea anumitor intreprinderi, a productiei anumitor bunuri sau a furnizarii anumitor servicii sau care afecteaza comertul dintre Romania si Statele Membre ale Uniunii Europene, fiind considerat incompatibil cu un mediu concurential normal.

(35) Sprijinul financiar acordat FORTUS si notificat de catre AVAS consta in renuntarea statului la obtinerea unor venituri, prin urmare sunt implicate resurse ale statului.

(36) Masurile de sprijin financiar, se adreseaza numai agentilor economici care urmeaza a fi privatizati, intre care se numara si FORTUS. Astfel, sprijinul financiar acordat acestei societati are un caracter selectiv.

---

⁸ Informatii confidentiale

⁹ Informatii confidentiale

(37) Argumentul ca anularea datoriilor sau esalonarea acestora reprezinta un avantaj este valabil intr-un context care nu presupune privatizarea. In cazul de fata, stergerea datoriilor si esalonarea acestora fac parte din procesul de privatizare si in consecinta, ar trebui analizat daca acestea reprezinta ajutor de stat. Astfel, pentru a evalua daca se creeaza un avantaj economic pentru FORTUS prin acordarea acestor facilitati, comportamentul statului trebuie comparat cu acela al unui investitor/vanzator privat care actioneaza in conditii similare, adica trebuie aplicat testul investitorului privat prudent.

(38) In mod obisnuit, un investitor/creditor va cauta sa obtina un pret pozitiv, adica un pret mai mare decat valoarea datoriilor. Totusi, in acest caz pretul este negativ, adica mai mic decat valoarea facilitatilor. Un investitor/creditor ar putea fi inclinat sa accepte un pret negativ daca costul privatizarii este mai mic decat costul lichidarii societatii. In acest caz, o astfel de analiza nu este posibila deoarece, asa cum AVAS a informat Consiliul Concurentei, inainte de privatizare nu s-a realizat o analiza comparativa intre costul de lichidare al societatii si costul privatizarii acesteia. Prin urmare, un astfel de cost comparativ nu ar fi putut influenta AVAS in legatura cu decizia de a lichida sau a privatiza societatea.

(39) Mai mult, luand in considerare efectele sociale si costul lichidarii societatii (intr-adevar, astfel de costuri nu sunt in mod normal suportate de un investitor/creditor privat), statul a optat pentru privatizare si a acordat facilitatile mentionate ca parte a procesului de privatizare. Luand in considerare cele mentionate anterior, Consiliul Concurentei concluzioneaza ca testul investitorului privat prudent nu se aplica in cazul privatizarii FORTUS.

(40) Acordarea sprijinului financiar FORTUS creeaza premisele pentru o posibila distorsionare a concurentei pe pietele relevante, deoarece ii permite societatii sa se mentina pe aceste piete. De asemenea, nu exista nici un dubiu ca sprijinul financiar ce se acorda FORTUS poate afecta comertul cu Statele Membre ale Uniunii Europene din moment ce produsele fabricate de societate concureaza cu produse similare din Uniunea Europeana.

(41) In concluzie, masurile de sprijin financiar acordate societatii la privatizare sunt considerate ajutoare de stat si intra sub incidenta Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicata.

4.2. Compatibilitatea ajutorului de stat cu legislatia in domeniu

(42) Articolul 2 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicata, prevede ca ajutoarele acordate de catre stat sau din resurse de stat care distorsioneaza sau ameninta sa distorsioneze concurenta si afecteaza comertul cu Statele Membre sunt incompatibile cu mediul concurential normal.

(43) Obiectivul ajutorului de stat este restructurarea FORTUS in vederea restaurarii viabilitatii societatii la sfarsitul perioadei de restructurare.

(44) Consiliul Concurentei evalueaza ajutorul de stat acordat FORTUS, conform criteriilor prevazute in Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate, publicat in M.O. nr.1215/17.12.2004, emis in aplicarea Legii nr.

143/1999 privind ajutorul de stat, republicata. Pentru a fi considerat compatibil cu mediul concurențial normal, ajutorul de stat trebuie să îndeplinească toate criteriile din regulamentul mai sus menționat.

(45) Ajutorul de restructurare este condiționat de implementarea unui plan de restructurare fezabil, coerent și care să demonstreze viabilitatea pe termen lung a întreprinderii. În acest sens regulamentul prevede că restructurarea implică de obicei unul sau mai multe din următoarele elemente: reorganizarea și rationalizarea activităților întreprinderii pe o bază cât mai eficientă, implicând de regulă retragerea din activitățile generatoare de pierderi, restructurarea activităților existente care pot redeveni competitive și uneori diversificarea lor în direcția unor activități noi și rentabile. Restructurarea industrială trebuie să fie însoțită, de regulă, de restructurarea financiară (injectii de capital, reducerea gradului de îndatorare, etc.).

(46) Facilitățile acordate la privatizarea FORTUS sunt considerate ajutor de stat pentru restructurare și sunt condiționate de implementarea Programului de restructurare pentru perioada 2004-2008, întocmit de societate împreună cu AVAS și cumparator; obiectivul este restaurarea viabilității societății la sfârșitul perioadei de implementare.

(47) Consiliul Concurenței evaluează ajutorul de stat ce se acordă FORTUS conform criteriilor prevăzute în Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate, urmărind:

- eligibilitatea societății – societate în dificultate;
- restaurarea viabilității pe termen lung;
- prevenirea distorsionării excesive a concurenței;
- dimensionarea corectă a ajutorului care trebuie limitat la minimum necesar (proportionalitatea ajutorului);
- respectarea principiului “prima și ultima dată”;
- asigurarea îndeplinirii obiectivelor conținute de Planul de restructurare și monitorizarea permanentă a modului de implementare a acestuia;
- apartenența la grup.

4.2.1. Eligibilitatea FORTUS – societate în dificultate

(48) Pentru a beneficia de ajutor de stat conform Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate, societatea trebuie să fie în dificultate. În sensul regulamentului, Consiliul Concurenței consideră că o firmă este în dificultate atunci când nu este capabilă, fie prin resurse financiare proprii, fie prin resursele pe care le poate obține de la proprietari/acționari sau creditori, să acopere pierderile și care, în absența unei intervenții din exterior din partea autorităților publice, vor conduce pe termen scurt sau mediu, aproape sigur la ieșirea din circuitul economic a acesteia.

(49) În sensul art. 2 alin. (2) lit. b) și c) din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate, o societate pe acțiuni este considerată în dificultate atunci când s-a pierdut mai mult de jumătate din capitalul propriu, așa cum reiese din evidențele contabile ale societății și mai mult de un sfert din acest capital s-a pierdut în cursul ultimelor 12 luni, iar o societate, indiferent de forma juridică este considerată în

dificultate, atunci cand aceasta indeplineste conditiile pentru a fi supusa procedurii prevazute de legislatia privind procedura reorganizarii judiciare si a falimentului.

(50) In acest sens, Consiliul Concurentei retine ca, potrivit datelor din bilantul contabil, FORTUS a inregistrat in anul 2003 o pierdere de 44.069.786 RON, reprezentand 59,15% din capitalul social (74.500.751 RON), pierderea fiind realizata in proportie de 95,35% din exploatare. In anul 2002, la un capital social de 49.112.890 RON, societatea a inregistrat o pierdere de 35.924.412 RON, ceea ce reprezinta 73,15% din capitalul social (pierderea a fost realizata in proportie de 94,78% din exploatare). De altfel, la un nivel al datoriilor totale de 116.194.730 RON in anul 2003, datorii care reprezinta 56% din valoarea capitalului social, se poate considera ca societatea intruneste conditiile pentru a fi supusa procedurii reorganizarii judiciare si a falimentului.

(51) Consiliul Concurentei constata ca sunt indeplinite conditiile prevazute la art. 2 alin. (2) literele b) si c) din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate pentru ca FORTUS sa fie considerata „societate in dificultate”.

4.2.2. Restaurarea viabilitatii pe termen lung a societatii

(52) Dificultatile cu care s-a confruntat FORTUS au condus la restrangerea drastica a activitatii concomitent cu acumularea unor datorii fata de bugetul consolidat al statului si bugetele locale, la care, in timp, s-au adaugat majorari si penalitati de intarziere, care depasesc cu mult valoarea debitelor datorate si neachitate.

(53) Dupa privatizarea realizata in anul 2003, s-a elaborat un plan de restructurare pentru perioada 2004-2008. Sinteza masurilor cuprinse in planul de restructurare al societatii a fost prezentata in capitolul 3.

(54) Analiza planului de restructurare si a modului in care acesta va conduce la restaurarea pe termen lung a viabilitatii FORTUS are in vedere prevederile art. 13 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate.

(55) Conform articolului mentionat, acordarea ajutorului de stat pentru restructurare este conditionata de implementarea planului de restructurare care sta la baza evaluarii facute de Consiliul Concurentei cu privire la ajutorul de stat. Planul de restructurare, a carui durata trebuie sa fie cat mai scurta posibil, trebuie sa cuprinda abandonarea activitatilor producatoare de pierderi si sa-i ofere societatii viabilitatea pe termen lung, permintandu-i sa functioneze cu resurse proprii. Planul de restructurare trebuie sa se bazeze pe o estimare realista a conditiilor de piata, restaurarea viabilitatii trebuind sa rezulte, in principal, din masurile interne pe care acesta le contine, precum si din luarea in considerare a factorilor externi cum sunt variatia preturilor si a cererii, factori asupra carora societatea nu are o influenta determinanta.

(56) Planul de restructurare al FORTUS porneste de la datele tehnico-economice ce reflecta activitatea societatii in perioada anterioara privatizarii. Acest plan a fost realizat in urma unei analize diagnostic care evidentiaza punctele tari si punctele slabe ale societatii, a circumstantelor care au condus la aparitia dificultatilor cu care se confrunta societatea.

(57) Strategia FORTUS urmareste conservarea punctelor tari, respectiv: societatea are in patrimoniu circa 100 inventii, personalul este calificat si are experienta profesionala in fabricatia de unicate, productia prezinta un grad ridicat de integrare. Totodata, strategia societatii urmareste limitarea si contracararea cu masuri corespunzatoare a punctelor slabe cum sunt: uzura morala a utilajelor si consumurile energetice ridicate, lipsa resurselor financiare pentru cumpararea de know-how sau pentru sustinerea unor programe de cercetare.

(58) Prin aplicarea masurilor cuprinse in planul de restructurare, la care vor contribui atat actionarul majoritar si societatea prin aportul propriu, cat si statul, prin inlesnirile acordate societatii la plata obligatiilor bugetare restante, pentru perioada 2004-2008 se preconizeaza o imbunatatire a indicatorilor economico-financiari, astfel:
[...]¹⁰

(59) In urma realizarii masurilor din programul de restructurare, la finele perioadei de restructurare societatea previzioneaza atingerea indicatorilor tinta dupa cum urmeaza:

Tabelul nr. 10 **Indicatori economico-financiari tinta**

1. Profit net	RON	1.327.200
2. Cifra de afaceri	RON	99.315.000
3. Numar de salariatii	pers.	2.171
4. Capital propriu	RON	69.190.200
5. Durata de recuperare a creantelor	zile	47,5
6. Durata de plata a datoriilor	zile	345,1
7. Grad de indatorare	%	137,6
8. Rentabilitatea economica	%	0,8
9. Rentabilitatea financiara	%	1,9
10. Fluxul de numerar	RON	19.000

Sursa: Planul de restructurare al FORTUS

(60) Fata de cele prezentate, Consiliul Concurentei considera ca planul de restructurare propus va conduce la restaurarea viabilitatii FORTUS pe termen lung.

4.2.3. Prevenirea oricarei distorsiuni excesive a concurentei (masuri compensatorii)

(61) Conform prevederilor Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate, in vederea minimizarii cat mai mult posibil a efectelor negative ale acordarii ajutorului de stat asupra concurentei pe pietele relevante, sunt necesare masuri compensatorii. Aceste masuri vor fi proportionale cu efectele distorsionante cauzate de ajutor si, in special, cu marimea si importanta relativa a societatii pe pietele relevante. Reducerea prezentei pe piata a societatii se va stabili pe baza studiului de piata anexat la notificare, precum si a oricaror alte informatii relevante si va face parte integranta din planul de restructurare.

(62) Conform studiului de piata care sta la baza planului de restructurare, FORTUS detine o cota de 18% pe piata interna a utilajelor complexe.

---

¹⁰ Informatii confidentiale

(63) Potrivit informatiilor furnizate de AVAS, in vederea asigurarii viabilitatii, pana la sfarsitul perioadei de restructurare, societatea isi va reduce capacitatea de productie neviabile, astfel: [...]¹¹

Aceste reduceri de capacitati nu sunt considerate masuri compensatorii in sensul Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate intrucat, conform informatiilor furnizate de AVAS, aceste reduceri de capacitati contribuie la eliminarea activitatilor generatoare de pierderi fiind absolut necesare restaurarii viabilitatii.

(64) Reducerile de capacitati de productie viabile propuse de furnizorul ajutorului de stat ca masura compensatorie pentru reducerea efectului distorsionant al acordarii ajutorului de stat asupra concurentei sunt urmatoarele:

Tabelul nr. 12 Reducerile de capacitati de productie viabile la FORTUS

Produsul	UM	Capacitate de productie in anul 2003 (inainte de restructurare)	Capacitate de productie in anul 2008 (la sfarsitul restructurarii)	Reduceri de capacitati de productie (%)
Piese turnate din otel	tone	4.600	1.000	21,7
Piese turnate din fonta	tone	5.500	4.500	81,8
Piese forjate-matritate	tone	4.500	2.500	55,6
Utilaj tehnologic	tone	14.000	6.000	42,9

Sursa: Planul de restructurare al FORTUS

Aceste reduceri de capacitati de productie sunt ireversibile si fac parte integranta din planul de restructurare. Utilajele si echipamentele aferente acestor capacitati vor fi dezafectate si valorificate in scopul obtinerii de lichiditati.

(65) Conform prevederilor art. 14 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate, in care se stipuleaza ca masurile compensatorii vor fi proportionale cu efectele distorsionante ale ajutorului de stat asupra concurentei si avand in vedere cotele detinute de societate pe pietele relevante, Consiliul Concurentei considera ca in cazul FORTUS reducerile de capacitati de productie propuse prin planul de restructurare sunt suficiente.

(66) Fata de cele prezentate, Consiliul Concurentei constata ca ajutorul de stat va fi utilizat numai in scopul restaurarii viabilitatii societatii, nepermitandu-i beneficiarului, in timpul aplicarii planului de restructurare, sa-si extinda capacitatea de productie.

4.2.4. Ajutorul limitat la minimum necesar (proportionalitatea ajutorului)

(67) In conformitate cu prevederile art. 15 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate, quantumul si intensitatea ajutorului de stat trebuie sa fie limitate la minimul strict necesar, pentru a permite restructurarea in functie

---

¹¹ Informatii confidentiale

de resursele financiare existente ale societatii si ale actionarilor. Beneficiarul ajutorului de stat trebuie sa aduca o contributie semnificativa la planul de restructurare din propriile resurse, inclusiv din vanzarea de active neesentiale pentru supravietuirea intreprinderii, ori din finantari externe in conditii de piata. Potrivit prevederilor art. 15 alin. (2) din Regulament, pentru intreprinderile mari, o contributie de cel putin 50% este considerata corespunzatoare.

(68) Costul total al restructurarii FORTUS este de 239.225,5 mii RON si se compune din :

- costul restructurarii organizatorice	72.110,0 mii RON
- costul restructurarii tehnologice	14.028,9 mii RON
- costul restructurarii de mediu	3.187,9 mii RON
- costul restructurarii financiare	149.898,7 mii RON

(69) Costul restructurarii FORTUS, in valoare de 239.225,5 mii RON, este sustinut din urmatoarele surse:

- surse proprii ale societatii	77.017,3 mii RON
- surse proprii ale actionarului majoritar	43.082,7 mii RON
- ajutor de stat	119.125,5 mii RON

(70) Consiliul Concurentei retine ca aportul propriu al societatii si al actionarului majoritar in valoare totala de 120.100,0 mii RON reprezinta 50,2% din costurile totale ale restructurarii si se asigura din urmatoarele surse:

[...] ¹²

(71) Intensitatea ajutorului de stat, calculata ca raport intre valoarea ajutorului de stat si costul total al restructurarii, este de 49,8%.

(72) Fata de cele prezentate, Consiliul Concurentei considera ca semnificativa contributia proprie de 50,2% la sustinerea costurilor de restructurare, aceasta demonstrand increderea in valoarea practica a restructurarii si faptul ca suma si intensitatea ajutorului de stat au fost limitate strict pentru a permite restructurarea in functie de resursele financiare existente ale intreprinderii si ale Cumparatorului. Se evita astfel ca societatea sa primeasca un surplus de lichiditati care ar putea fi folosite in scopul unor activitati agresive, de distorsiune a pietei.

4.2.5. Respectarea principiului „prima si ultima data”

(73) FORTUS nu a mai primit ajutor pentru restructurare, astfel respectandu-se prevederile art. 24 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate care stipuleaza faptul ca ajutorul de restructurare trebuie sa fie acordat o singura data.

4.2.6. Apartenenta la un grup de firme

(74) Conform prevederilor art. 2 alin. (5) din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate, o societate apartinand unui grup nu este in mod normal eligibila pentru acordarea ajutorului pentru salvare si restructurare, cu exceptia

---

¹² Informatii confidentiale

cazului in care se poate demonstra ca dificultatile societatii sunt proprii si nu rezulta dintr-o alocare arbitrara a costurilor in cadrul grupului si ca dificultatile sunt prea serioase pentru a fi rezolvate de grup.

(75) Facilitatile fiscale ce se intentioneaza a fi acordate FORTUS se refera la datorii istorice – efect al rezultatelor economice obtinute in anii anteriori vanzarii pachetului majoritar de actiuni, deci sunt proprii societatii.

(76) Ca urmare a procesului de privatizare a societatii si a incheierii contractului de vanzare-cumparare de actiuni nr. 22/28.06.2003, noul proprietar al FORTUS este SC METALEXPORTIMPORT SA Bucuresti care face parte dintr-un grup de 6 societati comerciale. Societatile componente ale grupului sunt urmatoarele: SC METALEXPORTIMPORT SA Bucuresti, SC METALTRANS SA Bucuresti, SC METALBESTA SRL Bucuresti, SC METPREST SRL Galati, SOCOMEX SARL Beirut – Liban si METALL EXIM Ltd. Cipru (societatea a fost infiintata in anul 2004). AVAS si beneficiarul ajutorului de stat au furnizat Consiliului Concurentei date despre situatia economico-financiara a acestui grup de societati.

(77) Conform bilanturilor contabile, societatile din cadrul grupului au incheiat anul fiscal 2003 cu pierdere (pierdere totala a fost de 324.175 RON), cu exceptia SC METALEXPORTIMPORT SA care a realizat un profit de 1.056.363 RON. La aceeasi data, datoriile cumulate ale societatilor din cadrul grupului insumau 47.003.679 RON.

(78) Consiliul Concurentei retine ca, la privatizare, SC METALEXPORTIMPORT SA a platit pentru pachetul de 81,38% din capitalul social al FORTUS un pret de 2.263.976 RON. De asemenea, finanteaza in totalitate masurile de restructurare tehnologica si de mediu ale FORTUS in valoare de 17.216.800 RON si aduce capital de lucru in valoare de 8.750.000 RON, contributia SC METALEXPORTIMPORT SA la finantarea programului de restructurare fiind de 25.966.800 RON.

(79) In aceste conditii, Consiliul Concurentei considera ca SC METALEXPORTIMPORT SA nu putea face fata atat dificultatilor financiare ale FORTUS cat si restructurarii societatii fara o interventie consistenta din partea statului, datoriile societatii fata de bugetul consolidat al statului, AVAS si bugetul local fiind de 119.125.582 RON. In raport cu resursele financiare ale grupului de societati din care fac parte SC METALEXPORTIMPORT SA, aceasta contributie este semnificativa.

4.2.7. Monitorizare si raportare anuala

(80) In concordanta cu dispozitiile art. 18 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate, Consiliul Concurentei monitorizeaza permanent modul de implementare a planului de restructurare pentru ca acesta sa nu se abata de la indeplinirea obiectivelor stabilite.

(81) Consiliul Concurentei va monitoriza implementarea planului de restructurare pana la sfarsitul perioadei pentru a se asigura ca nu vor exista cresteri ale capacitatilor de productie, abateri majore de la realizarea masurilor de restructurare si ca ajutorul de stat nu va conduce la

crearea de lichiditati suplimentare care sa fie folosite pentru alte activitati decat cele cuprinse in programul de restructurare.

5. CONCLUZII

(82) Tinand cont de considerentele expuse anterior, Consiliul Concurentei constata ca ajutorul de stat individual ce se intentioneaza a se acorda FORTUS este compatibil cu mediul concurential normal si nu afecteaza semnificativ comertul cu Statele Membre ale Uniunii Europene.

DECIDE

Art. 1. Masura de sprijin financiar notificata de catre Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului pentru SC FORTUS SA Iasi constituie ajutor de stat in sensul art. 2 alin. (1) din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, republicata.

Art. 2. In temeiul art. 21 alin.(2) lit. c) coroborat cu art. 23 alin. (1) lit. e) din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, republicata, se autorizeaza ajutorul de stat in vederea restructurarii, ce urmeaza a se acorda SC FORTUS SA Iasi la privatizarea acesteia, cu conditia respectarii art. 3 si art. 4 din prezenta Decizie.

Art. 3. Societatea este obligata sa implementeze in totalitate planul de restructurare asumat.

Art. 4. Societatea isi va reduce capacitatea de productie pana in anul 2008 conform planului de restructurare asumat.

Art. 5. In cazul nerespectarii conditiilor impuse prin prezenta decizie, se vor aplica prevederile art. 22 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicata.

Art. 6. Valoarea ajutorului de stat ce urmeaza a fi acordat este de 119.125.582 RON.

Art. 7. Prezenta Decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.

Art. 8. Potrivit dispozitiilor art. 32 din Legea nr.143/1999, republicata, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului va transmite Consiliului Concurenteii informatii privind ajutorul de stat acordat, in vederea inventarierii si monitorizarii acestuia. De asemenea, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului va transmite Consiliului Concurenteii rapoarte anuale privind implementarea planului de restructurare. Primul raport va fi transmis in termen de 6 luni de la emiterea deciziei. Urmatoarele rapoarte periodice vor contine datele necesare cu privire la stadiul (fizic si valoric) al aplicarii planului de restructurare. Totodata vor fi raportate informatiile referitoare la aplicarea masurilor compensatorii referitoare la capacitatea de productie impuse prin prezenta decizie.

Art. 9. Potrivit prevederilor art. 46 din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, republicata, prezenta Decizie poate fi atacata de catre persoanele interesate la Curtea de Apel Bucuresti, sectia Contencios Administrativ, in termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 10. Prezenta Decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurentei:

- Autoritatii pentru Valorificarea Activelor Statului, str. Cpt. Av. Alexandru Serbanescu, nr. 50, sector 1, Bucuresti;
- SC FORTUS SA, Iasi, B-dul Poitiers nr. 10, judetul Iasi.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE